

ВІСНИК

**БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО
АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

Випуск 9

**Біла Церква
1999**

Редакційна колегія:

В.М. Власенко (відповідальний редактор),
Г.Г. Харута (заступник відповідального редактора),
В.І. Левченко, І.А. Рудик, О.І. Кононський (відповідальні за випуск),
В.В. Влізло, В.М. Івченко, Ю.О. Павловський,
В.В. Рухляда, В.З. Басовський, Є. І. Адмін, М.М. Пономаренко,
М. Я. Єфіменко, В.Г. Герасименко, В.П. Новак,
В.І. Бессулін, Л.П. Сенчина, В.І. Семілетко,
М.О. Сокольська (відповідальний секретар)

Затверджено вченою
радою університету
Протокол № 6 від 15.12.99 р.

Вісник Білоцерківського державного аграрного університету: Зб. наук.
праць.— Біла Церква, 1999.— Вип. 9.— 302 с.

У дев'ятому випуску «Вісника» увійшли наукові розробки вчених з актуальних питань ветеринарної медицини, зокрема діагностики, лікування та профілактики найпоширеніших хвороб сільськогосподарських тварин, які являють інтерес для науковців і широкого кола спеціалістів-практиків.

Висвітлені проблеми біотехнології, селекції, розведення, годівлі і відтворення тварин та біологічні основи ведення тваринництва.

1. Кугенев П.В., Барабанщиков Н.В. Практикум по молочному делу.– М.: Агропромиздат, 1988. – 224 с.
2. Барабанщиков Н.В. Качество молока и молочных продуктов. – М.: Колос, 1980.–255 с.
3. Тиняков Г.Г., Тиняков В.Г. Микроструктура молока и молочных продуктов. – М.: Пищевая промышленность, 1972. – 256 с.
4. Тиняков Г.Г. Состав и микроструктура молозива // Труды МТИ. – МШП Вып.5.–М.: Пищепромиздат, 1955.–50 с.
5. Горбатова К.К. Биохимия молока и молочных продуктов.–М.: Агропромиздат, 1986.–144 с.

О.А.Пацеля

Влияние способа содержания коров на размер мицелл казеина в молоке

Беспривязное содержание коров на выгульно-кормовой площадке с обособленными зонами отдыха, кормления и кормовым столом способствует увеличению их двигательной активности. В результате в их молоке мицеллы казеина в среднем имеют больший размер по сравнению с мицеллами казеина молока коров, которых содержали привязно. Это нужно учитывать при производстве сыра, згущенного молока и других молочных продуктов.

O.Patselya

The influence of a method of the contents cows to a size of mitsel cadein in milk

Cows farming at the feeding grounds with separate rest and fodder rones provides the increasing of moving activity of cows. As result in their milk mitsel of cadein in merage, has lager sire compaving fo mitsels of leash farmed cows when shoud be known duving making cheese sweet milk and othev milk products.

УДК 636.082.43

Т.В. Підпала, канд. с.-г. наук

Кримський державний аграрний університет

ЕФЕКТИВНІСТЬ СХРЕЩУВАННЯ ЧЕРВОНОЇ СТЕПОВОЇ ХУДОБИ З ГОЛШТИНАМИ

Викладені результати досліджень з вивчення ефективності схрещування червоної степової худоби з голштинською червоно-рябою породою.

При подальшому вдосконаленні червоної степової породи на півдні України важливою є розробка селекційних заходів щодо створення популяції худоби інтенсивного молочного типу, який би задовольняв вимоги механізованого виробництва молока. Цю думку висловили В.Б. Блізниченко [1], В.П. Буркат [2] і реалізували її методом ввідного схрещування червоної степової худоби з голштинською породою.

Спочатку міжпорідне схрещування проводили з використанням чорно-рябих голштинів, а потім дійшли висновку, що передусім треба застосовувати не чорно-рябих голштинів, а червоно-рябих, оскільки помісні тварини, одержані від чорно-рябих голштинів, важче витримують високу температуру півдня України в літній час [3].

На сьогодні накопичено значну кількість матеріалу, який свідчить про ефективність схрещування червоної степової худоби з голштинською червоно-рябою породою. За даними В.Б. Блізниченка [4], В.М. Захарова і В.Б.Прохоренко [5], Р.Є. Микитась [6] та інших, помісі перевершують червоних степових корів за продуктивними, технологічними і екстер'єрними властивостями. Але, створюючи нові генотипи з новими характеристиками, не менш важливо знати і їх пристосувальні якості.

За повідомленням Д.Т. Вінничука і В.О. Пабата [7], в умовах неповноцінної годівлі у тварин, поліпшених голштинами, різко зменшується продуктивність, погіршується відтворювальна здатність маточного поголів'я.

Метою наших досліджень було вивчення продуктивних і пристосувальних властивостей червоних степових корів, поліпшених червоно-рябими голштинами.

Матеріал та методи досліджень. Дослідження з визначення ефективності схрещування червоної степової худоби з голштинською червоно-рябою породою проводили у стадах держплемзаводу "Малинівка" Донецької та приватно-орендному кооперативі "Зоря" Херсонської областей. Матеріалом слугували дані 676 корів за I лактацію – надій, уміст жиру в молоці, дні лактації, період між першим та другим отеленням.

Прояв продуктивних і пристосувальних якостей у помісних тварин оцінювали за методикою поєднаних ознак [8]. За продуктивну ознаку прийняли рівень молочності "А" (кількість молочного жиру за добу, кг). За поєднаною функцією з рівнем молочності визначили показник відтворювальної здатності (КВЗ), який значною мірою характеризує адаптивні властивості організму. Їх відхилення від оптимуму за молочністю (середня величина "А" у корів материнського покоління) та відтворювальною здатністю (КВЗ дорівнював 1,0) розподілили корів у групи: 1-1, 1-2, 2-1, 2-2. Оцінювали результативність міжпородного схрещування за структурою дивергенції корів у групах 2-1, 1-1, 1-2, 2-2 та її сумою у групових компонентах (1-1)+(1-2) і (1-1)+(2-1).

Результати досліджень. Аналіз рівнів прояву поєднаних ознак молочності та відтворювальної здатності корів різних породних сполучень показав неоднакову їх питому вагу у групах 2-1, 1-1, 1-2, 2-2 (табл. 1). Доведено, що структура дивергенції корів по групах з різним сполученням напрямів їх відхилення від оптимуму за поєднаними ознаками змінюється залежно від походження тварин. Помісі, напівкрівні за червоно-рябою голштинською породою, які, як

було визначено, перевершують за рівнем молочності своїх матерів та англеризованих червоних степових ровесниць, відрізняються більшою їх питомою вагою у групах "1-1" та "1-2". При цьому зменшується кількість тварин, які характеризуються нормальними відтворувальними якостями (група "2-1"), але збільшується число тих, у яких проявляються низькі показники продуктивності та плодючості і які складають групу "2-2". Але за сумою питомої ваги з плас-відхиленнями їх більше 50 відсотків не тільки за молочністю у групових компонентах (1-1)+(1-2), а й за відтворувальною здатністю – (1-1)+(2-1). Проте, напівкровні помісі, перевершуючи своїх матерів за сумою питомої ваги у груповому компоненті (1-1)+(1-2), значно поступаються їм за сумою питомої ваги в груповому компоненті (1-1)+(2-1), який характеризує корів із нормальними відтворувальними функціями, а заодно відображає і пристосованість їх до навколишнього середовища.

Таблиця 1 – Зміна групової структури помісних корів

Склад породних сполучень у корів дочірнього покоління	Кількість корів	Покоління	Питома вага корів у групах, %				Більше 50% у компонентах		Σ питомої ваги компонентів, % -100%
			2-1	1-1	1-2	2-2	(1-1)+(1-2)	(1-1)+(2-1)	
ДПЗ "Малинівка"									
Англеризована червона степова + 1/2 голштинська червоно-ряба	93	М	54	23	4	19	-23	+27	+4
		Д	20	38	18	24	+6	+8	+14
		Д-М	-34	+15	+14	+5	+29	-19	+10
Англеризована червона степова + 3/4 голштинська червоно-ряба	28	М	21	50	18	11	+18	+21	+39
		Д	18	32	21	29	+3	0	+3
		Д-М	-3	-18	+3	+18	-15	-21	-36
Англеризована червона степова	167	М	32	35	17	16	+2	+17	+19
		Д	47	13	10	30	-27	+10	-17
		Д-М	+15	-22	-7	+14	-29	-7	-36
ПОК "Зоря"									
Англеризована червона степова + 1/2 голштинська червоно-ряба	76	М	36	45	9	10	+4	+31	+35
		Д	10	41	33	16	+24	+1	+25
		Д-М	-26	-4	+24	+6	+20	-30	-10
Англеризована червона степова	312	М	30	34	15	21	-1	+14	+13
		Д	26	24	26	24	0	0	0
		Д-М	-4	-10	+11	+3	+1	-14	-13

Примітка. Покоління: М – матері, Д – дочки.

Зі збільшенням частки крові за поліпшуючою голштинською породою спостерігаємо подальше зниження плодючості у помісних корів. Так, помісі

другого покоління (з 3/4 частки крові за голштинською породою) за питомою вагою у групах “1-1” і “2-1”, які включають корів із оптимальними відтворювальними функціями, поступаються своїм матерям. На погіршення у них відтворювальної здатності вказує і те, що змінюється у бік збільшення питомої ваги структурних груп “1-2” і “2-2”, тобто питома вага тих груп, у які входять первістки з низькими показниками плодючості.

Висновки. Схрещування червоних степових корів із бугаями червоноялої голштинської породи у сприятливих умовах середовища підвищує різень молочності (питома вага дочок із плюс-відхиленнями у груповому компоненті (1-1)+(1-2) більше 50%). Проте, у них спостерігається зниження відтворювальної здатності, що значною мірою зумовлено як високою молочною продуктивністю, так і недостатньою пристосованістю створених генотипів до умов навколишнього середовища.

1. Близначенко В.Б. Красная степная порода // Улучшение породных и продуктивных качеств скота. – К.: Урожай, 1979. – С.108-122.

2. Буркат В.П. Використання голштинів у поліпшенні молочної худоби. – К.: Урожай, 1988. – 102 с.

3. Близначенко В.Б., Баранчук А.Т., Харченко П.А. и др. Использовать краснопестрых голштинов для улучшения продуктивных и технологических качеств красного степного скота УССР / Науч.-произв. конфер. «Использование голштинской породы для интенсификации селекции молочного скота». – К. – 1987. – С.34-35.

4. Близначенко В.Б. Поліпшення червоної степової породи // Тваринництво України. – 1996. – №1. – С.13-15.

5. Захаров В.М., Прохоренко Д.Т. Результаты использования мирового генофонда скота в России // Зоотехния. – 1997. – №8. – С.2-5.

6. Микитась Р.Є. Порівняльна ефективність використання плідників поліпшуючих порід для підвищення молочної продуктивності червоної степової породи // Таврійський науковий вісник. – Херсон. – 1998. – Вип.4. – С.96-99.

7. Вінничук Д.Т., Пабат В.О. Обґрунтування системи селекції в товарних стадах голштинської молочної худоби // Методичні рекомендації. – К.: Нива, 1996. – 26 с.

8. Полковникова А.П. Способ оценки качеств быка-производителя. – Держпатент України на изобретение, №15061А, 1997.01. – М.кл. А 01 К 67/00.

Т.В. Подпалая

Ефективність скрещивання красного степного скота с голштинами

Изложены результаты исследований по изучению эффективности скрещивания красного степного скота с голштинской красно-пестрой породой.

T. Pidpala

Efficiency of crossing Red Steppe cattle with Holstein

The research results are introduced for study efficiency of the crossing Red Steppe cattle with Holstein red-trout stock.

Харута Г. Г., Хицька О. А. Порівняльна оцінка методів діагностики вагітності кролиць.....	174
Хоменко В. С., Авраменко Н. В., Погорілий О. С., Козій Н. В. Використання рослинних препаратів у практиці ветеринарної медицини	178

ЗАГАЛЬНА І СПЕЦІАЛЬНА ЗООТЕХНІЯ. БІОТЕХНОЛОГІЯ

Бесулін В.І., Сігал М.А., Кашуба В.І., Івахнюк П.І. Ефективність використання автолізу пекарських дріжджів у годівлі курчат бройлерів.....	182
Бородай В.П. Розробка програми створення нового вітчизняного кросу м'ясних курей.....	186
Борщ О.В. Етологічне обґрунтування оптимальної площі вигульно-кормових майданчиків.....	190
Булей Н.В. До питання про застосування імуномодуючого препарату в птахівництві.....	193
Димань Т.М., Глазко В.І. Порівняльний аналіз генетичної мінливості коня Пржевальського та домашніх порід коней.....	196
Дубін А.М. Корови-рекордистки та їх значення в генетико-популяційних процесах.....	202
Закусілов М.П. Вовнова продуктивність надремонтних ярок при інтенсивному їх вирощуванні на фінішних кормосумішках.....	210
Кудлай І.М. Вплив рівня годівлі на м'ясні якості телиць української чорно-рябої молочної породи.....	213
Кураш В.Г. Особливості росту та розвитку напівкровоного молодняка м'ясної худоби різних генотипів.....	217
Лясота В.П., Нікітенко А.М., Малина В.В., Квачов В.Г. Обмін сіалових кислот та циркулюючих імунних комплексів у поросят після застосування КАФІ та феролізину.....	224
Мельниченко О.М., Герасименко В.Г., Бігтюцький В.С. Вивчення впливу металоорганічних препаратів міді та заліза на деякі біохімічні показники поросят-сисунів.....	227
Пацеля О.А. Вплив способу утримання корів на величину міцел казеїну в молоці.....	231
Підпала Т.В. Ефективність схрещування червоної степової худоби з голштинами.....	234
Приліпко Т.М. Селен у годівлі овець.....	238
Соболева С.В. Вплив рівня томатних вичавок у раціоні на використання і обмін поживних речовин у молодняку свиней	241